

پای درد دل کشاورزان معمولان لرستان

اشک‌هایی به درشتی انجیر

ترانه‌بنی‌عقوب
گزارش نویسن

«سیل فقط خانه‌هایمان را نبرده، تیشه به ریشه زندگی‌مان زده. الان صدها خانواده نمی‌توانند زمین‌های کشاورزی‌شان را آبیاری کنند. سیل همه زیرساخت‌ها را کند و برد. زندگی ۸۰ درصد مردم معمولان لرستان و اطرافش به زمین‌های کشاورزی وابسته‌است.» این حرف‌ها را مسئول یکی از پمپ‌های کشاورزی شهر معمولان می‌زند. کنار کشکان پر از آب، غرنده و گل آلود ایستاده‌ایم و او برابیم می‌گوید که خانه خیلی‌ها را آب نبرده اما زندگی‌شان را چرا.

علی داد فتاح‌پور، مسئول یکی از پمپ‌های آب معمولان که در غرب این شهر قرار دارد، می‌گوید: «مدت‌هاست کسی دیم کشاورزی نمی‌کند. من با همین پمپی که سیل کند و برد، به ۵۰ کشاورز متعهد شده‌ام آب برسانم. اگر آب نرسانم، فردا می‌آیند می‌گویند تو متعهد شده‌ای؟ پس کو؟ زمین‌هایمان سوخت و به باد رفت. شما بگویید من چکار کنم؟ بعد هم سفته‌ام را به اجرا می‌گذارند؟ من باید با این همه سختی چه کنم؟ از یک طرف سیل به من زده و از طرف دیگر باید نگران شکایت این همه خانواده هم باشم که البته حق هم دارند.» می‌گوید هزینه تعمیر هر پمپ دست‌کم ۲۰۰ میلیون تومان است.

شهر معمولان لرستان به داشتن انجیرهایش معروف است؛ انجیرهای سیاهش. تا پیش از سیل فروردین‌ماه یک هزار و ۸۰۰ هکتار باغ انجیر و انگور در معمولان وجود داشت که انجیر سیاه تولیدی آن ۹۲ درصد بازار مصرف استان

و ۳۲ درصد نیاز کشور را تأمین می‌کرد اما بسیاری از این انجیرزارها و دیگر زمین‌های کشاورزی در سیل اخیر زیر آب رفت. البته انجیر تنها محصول کشاورزی این شهر نیست و بیش از ۸۰ درصد مردم این شهر از راه کشاورزی ارتزاق می‌کنند. گندم، جو و صیفی‌جات از دیگر محصولات کشاورزی این شهر هستند.

فتاح‌پور با نگرانی سعی می‌کند برابیم توضیح دهد که چطور زندگی‌اش آسیب دیده: «۳۰۰ متر لوله آبرسانی آسیب دیده، فقط ترانس این پمپ‌ها ۱۶۰ میلیون تومان است. الکتروموتور، پمپ، دینام، تابلو برق، همه رفته.»

پمپ‌هایی که کشاورزان معمولانی از آن صحبت می‌کنند، به بیش از ۵۰ هکتار زمین کشاورزی آب می‌رسانده. همه این پمپ‌ها و لوله آبرسانی به طول ۷ کیلومتر در سیل آسیب دیده‌اند. کشاورزان می‌گویند در سیل اخیر استان لرستان ۱۰۰ پمپ آب آسیب دیده و اگر وضع به همین منوال پیش برود، همه زمین‌های کشاورزی می‌سوزند و خشک می‌شوند.

یکی از کشاورزها می‌گوید: «بدون پمپاژ کشاورزی، کشت دیم اینجا افسانه‌ای بیش نیست. این همه حرف می‌زنند، می‌گویند کمک‌مان می‌کنند، اما کسی اهمیت نمی‌دهد. نمی‌گویم به بقیه سیل زده‌ها کمک نکنید آنها خانه و زندگی‌شان رفته اما زندگی و نان این همه آدم هم در خطر است.»

زمین صاف‌ی را نشانم می‌دهند که تا همین چند روز قبل انجیرزار بوده و حدود ۴۰۰-۳۰۰ درخت انجیر با برگ‌های سبز رنگ چسبناک درونش. درخت‌های انجیر بیست ساله‌ای که سیل از آنها چیزی

باقی نگذاشته جز یک زمین صاف و بدون هیچ اثری از سبزی و حیات. چند کشاورز از راه می‌رسند. آمده‌اند پرس و جو برای اینکه بفهمند کی پمپ‌های آب دوباره راه می‌افتد؟ نگران زمین‌ها هستند که اگر زودتر آب نگیرند، می‌سوزند. می‌گویند هر کدام‌شان کلی قرض کرده اند، بذر و کود خریده‌اند و اگر زمین‌های کشاورزی بسوزد، چه کسی می‌خواهد جواب طلبکارها را بدهد؟

یکی از کشاورزها می‌گوید: «منع اصلی درآمد مردم اینجا کشاورزی است. کشاورزی که نباشد زندگی همه مردم به خطر می‌افتد.» انجیر، بادام، زیتون و صیفی‌کاری از عمده محصولات شهر معمولان است. زراعت گندم و جو هم هست.

محمد پناهی، گوجه، خیار، بادمجان، لوبیا و گندم می‌کارد. صورتش آفتاب سوخته است و از هر کلمه‌ای که بر زبان می‌آورد، نگرانی‌اش را می‌توان فهمید: «اگر تا چند روز دیگر آب به ما نرسد همه زمین‌هایمان می‌سوزد. می‌دانی چقدر قرض کردم و بذر خیار و کود خریدم؟ به امید اینکه بعدا محصول‌مان را بفروشیم و بتوانیم قرض‌مان را بدهیم اما حالا هر کدام‌مان ۲۰-۱۰ میلیون هم رفته‌ایم زیر بار قرض.»

تعداد زیادی از کشاورزانی که با آنها صحبت می‌کنم و زمین‌هایشان خسارت جدی دیده اغلب می‌گویند: «کمک بلاعوض می‌خواهند و گرفتن وام با این اوضاع مشکلات‌شان را حل نمی‌کند.»

حاج رضا محمودوند، صاحب چند پمپ آب در معمولان از اینکه تقریباً هیچ مسئولی جوابگویش نیست، کجج شده: «پمپ‌ها خراب شده. می‌گویمم زندگی

ما نه، زندگی صدها نفر در خطر است. می‌گویند حالا رسیدگی می‌کنیم. آخر چه زمانی می‌خواهند رسیدگی کنند؟ اصلاً دولت و جهاد کشاورزی بگوید کاری از دست ما بر نمی‌آید راحت. خودمان می‌رویم یک خاکی تنوی سرم‌ان می‌کنیم. وعده دادن الکی بیشتر آزارمان می‌دهد. الان مدت‌هاست می‌گویند پمپ می‌دهیم. نفری ۴۰۰ میلیون بابت گرفتن پمپ جدید سفته داده‌ایم تا دست کم پنج پمپ جدید آب را راه بیندازیم اما فعلاً خبری نیست که نیست. مردم هم حق دارند از ما شکایت

کنند. می‌گویند تعهد داده‌ای زمین‌مان را سیراب کنی و حالا باید عمل کنی.» نیی نور طراحان، باغدار است و در منطقه «زیودار» که به قطب انجیر سیاه ایران هم معروف است، باغ انجیر دارد. در سیل سه هزار و ۳۰۰ درخت انجیر، یک موتور آب و ۲۰۰ متر لوله و موتور تراکتورش آسیب دیده: «بیش از ۲۰۰ هکتار از زمین‌های کشاورزی و باغ‌های منطقه از بین رفته. جهاد کشاورزی فقط از زمین‌های ما بازدید کرد و آمار گرفت. حتی نمی‌دانم برابیم پرونده تشکیل داده یا نه؟ اگر چهار تا پنج کیلومتر کنار رودخانه

عکس: سفید سفیدی / ایران

شهر معمولان لرستان به داشتن انجیرهایش معروف است؛ انجیرهای سیاهش. تا پیش از سیل فروردین‌ماه یک هزار و ۸۰۰ هکتار باغ انجیر و انگور در معمولان وجود داشت که انجیر سیاه تولیدی آن ۹۲ درصد بازار مصرف استان و ۳۲ درصد نیاز کشور را تأمین می‌کرد اما بسیاری از این انجیرزارها و دیگر زمین‌های کشاورزی در سیل اخیر زیر آب رفت

را لایروبی می‌کردند. این بلاها سر ما نمی‌آمد و باغ‌هایمان را آب نمی‌گرفت. هنوز نتوانسته‌ام وارد باغم شوم و درخت‌هایی را که سالم مانده آبیاری کنم.» انجیرزار او کنار «مادیان رود» قرار دارد همان رودی که مثل کشکان در سیل اخیر طغیان کرد و زمین‌های کشاورزی زیادی را زیر آب برد: «کشاورزی‌مان که خراب شد و زیر آب رفت، دست کم توقع داریم وام‌هایمان را بلاعوض کنند. در منطقه کشکان ۵۰۰ درخت انجیر کاشتم و وام گرفتم اما نمی‌توانم پرداخت کنم. انجیر هم

۴ سال طول می‌کشد بار بدهد یک کم به فکر ما کشاورزان باشند.» به گفته او، سیل ماشین‌آلات کشاورزی‌شان را هم برده یا کاملاً به آنها آسیب زده است. امیدوار است دولت این خسارت‌ها را جبران کند چون آنها منبع درآمدشان را از دست داده‌اند. یک هکتار از زمین‌های صیفی‌کاری محمد ع- زیر آب رفته و همین‌طور انجیرزارهای برادرهایش. او می‌گوید: «اگر تا چند روز دیگر به زمین‌هایمان آب نرسد، می‌سوزند. فعلاً نتوانسته‌ایم برخی زراعت‌ها را با چشمه‌های فصلی و با توجه به بارندگی‌های اخیر زنده نگه داریم ولی اگر تا یکی دو هفته دیگر پمپ‌ها درست نشود و آب نرسد، همه محصول و زندگی‌مان از دست می‌رود. البته گندم‌ها که دیگر پیر شده‌اند و اگر هم آب برسد، فایده‌ای ندارد چون باید ۲۰ روز قبل آب می‌دادیم که نتوانستیم از کشکان آب برداریم.» به گفته او، مشکلات مردم چند دسته است؛ یک دسته که کشت‌شان خفه شده و از بین رفته، یک دسته که با تغییر مسیر آب، زمین‌شان شسته شده و دیگر قابل احیا نیست و عده‌ای که زمین‌شان اجاره بوده و حالا نمی‌دانند با آن چه کنند: «مشکل ما یکی دو تا نیست. حالا همه اینها را اضافه کنید به اینکه جاده اصلی‌مان یعنی جاده خرم آباد و پلدختر هم در سیل آسیب دیده و نمی‌دانیم با آن جاده خراب جایگزین، چطور می‌توانیم محصول‌مان را به بازار مصرف بفرستیم. رگ حیاتی اقتصاد ما همین جاده و رودخانه کشکان بود. محصولی که با این وضعیت به خرم آباد و جاهای دیگر برسد، در راه تلف می‌شود بخصوص انجیر که محصول خیلی ظریفی است و جابه‌جایی‌اش در این جاده‌های پر و پیچ و خم عملاً چیزی از آن باقی نمی‌گذارد.» روزها از سیل ویرانگر گذشته. شاید سیل برای ما وازای نباشد که بخوایم هر روز تکرارش کنیم اما خیلی‌ها هر روز و هر ساعت سیل و استان‌هایشان را مرور می‌کنند حتی خیلی از آنهایی که خانه و کاشانه‌شان صدمه ندیده، اما به قول خودشان زندگی‌شان را برده است.

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول به حل شرح دوم بپردازید.	یک جدول با دو شرح
---	-------------------

<p>افقی: ۱- پسر «خسرو پرویز»- از زیشتازان عمل گرایبی ۲- بزرگ‌ترین سیارک منظومه شمسی - رنجش -</p> <p>از توابع «گناباد» ۳- پرهیزکاری- زاری- محله «امامزاده صالح» تهران ۴- تالوپی- ویتامین جوانی- گواهان ۵- بیزاری در خودرو- لاستیک روبی چرخ اتومبیل- صدای فرود افتادن ۶- چیزها- یک آشام از آب- دوستی ۷- سرپرستار- دلسوز- طمأنینه ۸- خط کش سه گوش- حرف ناگفتنی- هر ۷ روز یک بار ۹- مرد بخشنده- امتیاز انحصاری- چماق رزم ۱۰- قوم ایرانی- امر به زدودن- ممکن ۱۱- بگذار- آتشگیره- گونه‌ای ماهی استخوانی ۱۲- مرکز شهرستان «طارم»- پارچه محکم- فیلمی از «رحمان سیفی آزاد» ۱۳- سراسر- دم زدن- پیشوای هند ۱۴- گازی بی‌رنگ و بی‌بو- کاپیتان- زادگاه نیما</p> <p>۱۵- فیلمی از «سامان مقدم»- گلزن تیم «سپاهان»</p>	<p>افقی: ۱- واحد شمارش یخچال - اختراع «گوتنبرگ» ۲- ذره بنیادین و تجزیه‌ناپذیر- ورزش تفریحی- پرده‌های مغز و نخاع ۳- یار «میشا»- اقلیم و مملکت- جمع غنیمت ۴- خوش اخلاق- فغان قهوه- ماه سریانی ۵- مطالعه اجمالی- سازی مانند دهل- از دامنش مرد به معراج می‌رود ۶- از طریق، به‌دست - بزرگی و عظمت- فلز سنگین ۷- سرگشته و حیران- کشوری در جنوب غربی آفریقا- ورزش تسلط بر امواج ذهن ۸- شالوده‌ها- ناراحت- پسر کشاد در شاهنامه ۹- مترسک- قهرمان یورو ۲۰۱۶- فریاد ۱۰- گلو- نام دخترانه- خودش ۱۱- نه عامی- اسب سرکش- پرنده سندیاد ۱۲- روستایی زیبا حومه تنکابن- محل- آشفته و پیریشان ۱۳- گریه به صدای بلند- اضافه کردن چیزی به چیز دیگر- جنس گونی ۱۵- نامی برای آمریکا- با صداقت</p>
---	--

<p>عمودی: ۱- پایین لباس- یکی از رسوم زیبای فرهنگ ما ۲- مخصوص خداوند است و بس- اختراع- ضمیر متصل مخاطب ۳- میوه‌ای شبیه شاتوت - همگی، کل - صفت سبب‌زیمینی! ۴- عبوس- متعار مرغان- کشور رومانی ۵- بالای فرنگی- کاخی در «فرانسه»- رفیق شقیق ۶- همان «هاگ» است- دیار مادری- راه رفتن پیپوده- یک لحظه ۷- قشون- کارگر رستوران- بخش بارگیر ترنیلر ۸- نزدیک بین- غزل‌سرای معاصر- برج سوم برابر خرداد ۹- عموی حضرت ابراهیم^(ع) ۱۰- آگهی- کلاه تمام لبه ۱۱- پادشاه- سوم شخص جمع- آینده- بی‌ثمر ۱۲- پشت سر کسی بدگویی کردن- گیاه زینت ترشی- جدید ۱۳- مرطوب- ضمیر انگلیسی ۱۴- خواستار، علاقه‌مند ۱۵- درختی بی‌میوه - منفعت‌طلب- سهامداران ۱۶- بدون درنگ - زبان ساختگی- ارفاق ۱۷- بازیگر مرد فیلم سینمایی «پیشونی سفید۳» (روی پرده سینما)- نوبت کاری</p>	<p>افقی: ۱- واحد شمارش یخچال - اختراع «گوتنبرگ» ۲- ذره بنیادین و تجزیه‌ناپذیر- ورزش تفریحی- پرده‌های مغز و نخاع ۳- یار «میشا»- اقلیم و مملکت- جمع غنیمت ۴- خوش اخلاق- فغان قهوه- ماه سریانی ۵- مطالعه اجمالی- سازی مانند دهل- از دامنش مرد به معراج می‌رود ۶- از طریق، به‌دست - بزرگی و عظمت- فلز سنگین ۷- سرگشته و حیران- کشوری در جنوب غربی آفریقا- ورزش تسلط بر امواج ذهن ۸- شالوده‌ها- ناراحت- پسر کشاد در شاهنامه ۹- مترسک- قهرمان یورو ۲۰۱۶- فریاد ۱۰- گلو- نام دخترانه- خودش ۱۱- نه عامی- اسب سرکش- پرنده سندیاد ۱۲- روستایی زیبا حومه تنکابن- محل- آشفته و پیریشان ۱۳- گریه به صدای بلند- اضافه کردن چیزی به چیز دیگر- جنس گونی ۱۵- نامی برای آمریکا- با صداقت</p>
---	--

<p>حل جدول ویژه شماره ۷۰۶۱</p> <p>روید ۱۲- هماهنگ - حرارت - شهری در جنوب شرقی استان «آذربایجان شرقی» ۱۳- خیره- پوستین دوز- جست‌وجوکننده ۱۴- نوعی بستنی- ضربه با انگشت- از عناصر بی‌رنگ گازی ۱۵- اثر «ماکسیم گورکی»- بی‌تجربه</p>	<p>حل جدول عادی شماره ۷۰۶۱</p> <p>۱۲- مرطوب- ضمیر انگلیسی ۱۳- خواستار، علاقه‌مند ۱۴- درختی بی‌میوه - منفعت‌طلب- سهامداران ۱۵- بازیگر مرد فیلم سینمایی «پیشونی سفید۳» (روی پرده سینما)- نوبت کاری</p>
--	--

ارقام ۱ تا ۹ را روی در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود	۳۱۰۸
--	------

آسان

۸	۵	۱	۸	۷	۲	۳	۴	۶
۸	۲	۶	۵	۳	۴	۸	۷	۱
۴	۷	۳	۸	۶	۱	۲	۸	۵
۱	۳	۸	۴	۲	۶	۷	۵	۲
۷	۴	۵	۲	۱	۸	۶	۸	۳
۲	۶	۸	۷	۵	۳	۴	۱	۸
۵	۸	۲	۳	۴	۷	۱	۶	۸
۳	۱	۴	۶	۸	۸	۵	۲	۷
۶	۸	۷	۱	۲	۵	۸	۳	۴

	۶	۷	۵				۲	
				۷	۹	۳	۱	
۲						۴		
			۶			۲	۹	
۶			۷		۴			۸
	۵	۸			۳			
		۴						۳
	۸	۲	۳	۶				
	۳				۷	۱	۵	

متوسط	۲				۴
۵		۱	۸	۵	
		۳			
۶	۷	۲	۶	۷	۱
۹		۱	۵	۸	
۴				۱	
		۲	۶	۹	
۸					۹

سخت	۱	۲			۹
		۷	۲		۵
			۱		۴
۲	۵		۴	۶	
۸				۹	۱
۷		۴			
۱	۵	۹			
۲					۳